

**FACTORS AFFECTING LOCAL PARTICIPATION ON
HOUSEHOLD HAZARDOUS WASTE SEPARATION:
A CASE STUDY IN TAWEEWATTANA DISTRICT,
BANGKOK METROPOLIS**

VORAWAN CHAIPAUTOON

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

**ISBN 974-04-5912-9
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน: กรณีศึกษาเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (FACTORS AFFECTING TO LOCAL PARTICIPATION ON HOUSEHOLD HAZARDOUS WASTE SEPARATION: A CASE STUDY IN TAWEEWATTANA DISTRICT, BANGKOK METROPOLIS)

วรวรรณ ชายไพฑูรย์ 4337295 ENTM/M

วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เรวดี โรจนกนันท์, Ph.D. (Ecology, Evolution and Systematics), ไชยา บุญชิต, M.A.Sc. (Environmental Systems Engineering), ปฐมพงศ์ สงวนวงศ์, M.A. (Economics)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตราย และศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน โดยทำการศึกษาประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 403 คน ปัจจัยที่ทำการศึกษาได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตราย ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตราย และทัศนคติต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตราย ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย ส่วนสถิติวิเคราะห์คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ χ^2 -test, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตทวีวัฒนามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมตามตัวแปรที่ทำการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุและการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ในส่วนของการสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และทัศนคติกับการมีส่วนร่วมพบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เหตุผลที่ประชาชนส่วนใหญ่ตัดสินใจคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนเพราะสะดวกในการจัดเก็บ และการกำจัด รวมทั้งรู้เกี่ยวกับอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และเหตุผลที่ไม่แยกขยะอันตรายจากบ้านเรือน เนื่องจากขาดถังใส่ขยะมูลฝอยโดยเฉพาะขยะมูลฝอยอันตราย และการขาดประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายของหน่วยงานรัฐ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ควรจัดการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องปัญหาขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน และผลกระทบต่อประชาชน และสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดวางถังรองรับขยะมูลฝอยอันตรายให้เพียงพอและเปลี่ยนสัญลักษณ์ถังให้มีสี รูปภาพ และตัวอักษรที่เด่นชัด ควรเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจัดการขยะมูลฝอยอันตราย และรัฐควรมีการประชาสัมพันธ์แบบระยะยาวเกี่ยวกับผลกระทบ และโทษของขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนต่อประชาชน โดยผ่านสื่อได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ การจัดกิจกรรม และสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับขยะมูลฝอยอันตรายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใส่ใจและมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน

FACTORS AFFECTING LOCAL PARTICIPATION ON HOUSEHOLD HAZARDOUS WASTE SEPARATION: A CASE STUDY IN TAWEEWATTANA DISTRICT, BANGKOK METROPOLIS

VORAWAN CHAIPAITOON 4337295 ENTM/M

M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

THESIS ADVISORS: RAYWADEE ROACHANAKANAN, Ph.D. (ECOLOGY, EVOLUTION AND SYSTEMATICS), CHAIYA BOONCHIT, M.A.Sc. (ENVIRONMENTAL SYSTEMS ENGINEERING), PATOMPONG SAGUANWONG, M.A. (ECONOMICS)

ABSTRACT

The objectives of this research were to assess the factors affecting local participation on household hazardous waste (HHW) separation and to study level of participation in HHW waste separation in Taweewattana District, Bangkok Metropolis. The number of samples was 403 households. Factors studied were gender, age, education level, occupation, income, social role, HHW separation perception, knowledge on HHW and attitude toward HHW separation. The methodology of data collection was questionnaire. Percentage, frequency, means, Pearson's product moment correlation coefficient, Chi-square, T-test, ANOVA and Stepwise Multiple Regression were used for statistical analysis.

The results showed that people in Taweewattana District had a moderate level of participation on HHW separation. Age and member of social role had effects on the level of participation at the significance level of 0.05. It was found that attitude to HHW separation was statistically significant associated with local participation on HHW separation at the 0.05 level ($r = 0.126$, $p\text{-value} = 0.011$). The reason that most people decided to join the participation on HHW separation was due to the convenience of storage and disposal, and knowledge on dangers to and problems for the environment. The result that the samples disregarded HHW separation was lack of household garbage bin specifically for HHW separation. An inefficient HHW management program of Bangkok Metropolitan Administration (BMA) was another major problem. Local participation was predicted in order of importance by media characteristics, attitude to HHW separation and social role.

For recommendations from the study, the information, especially on the effects of HHW on health and environment and separation method on HHW, should be provided to the public through television, radio and newspaper. The BMA should provide the hazardous waste containers for disposal. The distinct label, different color and clear picture of different types of HHW should be applied on the containers. Finally, local group and organization supported by government should be set up for activities relating to HHW separation.

KEY WORDS: LOCAL PARTICIPATION/ HOUSEHOLD HAZARDOUS WASTE/ SEPARATION/ TAWEEWATTANA

81 P. ISBN 974-04-5912-9